

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetun lain muuttamisesta (HE 46/2018 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- ylitarkastaja Katariina Vuorela, liikenne- ja viestintäministeriö
- lakimies Laura Lassila, Viestintävirasto
- lakimies Rami Peltosaari, Elisa Oyj
- Senior Advisor Tapio Haapanen, Telia Finland Oyj
- toimitusjohtaja Jarmo Matilainen, Finnet-liitto ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- DNA Oy

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annettua lakia muutettavaksi siten, että maksuhakemuksen tekemiselle säädetty määräaika poistettaisiin laista. Tämä mahdollistaisi, että tuettuja yhteyksiä voitaisiin rakentaa ja niille myönnettyjä tukia maksaa vuoden 2019 jälkeen. Lisäksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös sähköisestä tiedoksiannosta.

Esityksen tavoitteena on hyödyntää kaikki tukiohjelmaan varatut rahat ennen tukiohjelman loppumista. Esitys tukee pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman tavoitetta digitaalisen liiketoiminnan kasvuympäristön rakentamisesta.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 2018.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2018 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Laajakaistatukilaissa (1186/2009) säädetään haja-asutusalueiden laajakaistahankkeisiin tarkoitettua valtiontuen myöntämisestä. Tukiohjelman tavoitteena on edistää laajakaistaverkkojen rakentamista erityisesti sellaisille harvaan asutuille alueille, joille verkkoa on vaikea saada rakennettua pelkästään kaupallisin perustein. Tukiohjelman puitteissa on saadun selvityksen mukaan rakennettu valokuituverkkoa yli 20 000 kilometriä, ja tuettuja hankkeita oli vuoden 2017 lopussa 150. Tukea on myönnetty yhteensä 55,8 miljoonaa euroa, mutta myöntämätöntä tukea on edelleen jäljellä noin 19,4 miljoonaa euroa. Tukiohjelma päättyy vuoden 2019 lopussa.

Valiokunta katsoo, että ehdotettu laajakaistahankkeen maksuhakemusten määräajan poistaminen helpottaa käynnissä olevien hankkeiden tiukkaa toteuttamisaikataulua ja edesauttaa myös uusien hankkeiden käynnistämistä. Muutoksen myötä hankkeiden toteuttamista on mahdollista jatkaa vielä vuoden 2019 jälkeenkin ja hankkeille myönnettyjä tukia voidaan maksaa Viestintäviraston tukipäätöksessä määritellyn ajan puitteissa. Ehdotus vähentää myös riskiä siitä, että kaikkia tukiohjelmassa käytettävissä olevia varoja ei saataisi hyödynnettyä ennen tukiohjelman päättymistä. Uusien hankkeiden tukihakemukset tulee esityksen mukaan edelleen jättää vuoden 2018 loppuun mennessä, mutta hakemuksia on mahdollista täydentää tarvittaessa myöhemmin. Valiokunta pitää Viestintäviraston päätösten sähköisen tiedoksiannon mahdollistamista kannatettavana, hallinnollista taakkaa vähentävänä ja kustannuksia säästävänä ehdotuksena.

Valiokunta viittaa viestintäverkkojen rakentamisen tukemisen tarpeen osalta aiempaan mietintöönsä LiVM 10/2017 vp — HE 2/2017 vp. Valiokunnan mielestä yhteiskunnan tulee olla jatkosakin mukana edistämässä haja-asutusalueiden laajakaistainvestointeja ja hankkeiden toteuttamista mm. kansalaisten yhdenvertaisuuden ja palvelutason alueellisen tasapuolisuuden turvaamiseksi. Tämä vaatii jatkossa perusteellista arviointia, miten laajakaistaverkkojen saatavuutta voidaan edistää ja tukea, myös nykyisen laajakaistahankkeen päättymisen jälkeen. Valiokunta painottaa, että viestintäverkkojen rakentamisen tukemista pohdittaessa on tärkeää arvioida, millä teknologioilla verkkojen saatavuutta on verkkoteknologioiden kehittyminen huomioon ottaen tarkoituksenmukaisinta edistää. Sekä langattomien että kiinteiden verkkojen rakentamiselle on olemassa selkeä tarve myös jatkossa, mutta eri teknologioita tulee hyödyntää tarkoituksenmukaisella ja kustannustehokkaalla tavalla.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 46/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 17.5.2018

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2018 vp

puheenjohtaja Ari Jalonen sin
varapuheenjohtaja Mirja Vehkaperä kesk
jäsen Mikko Alatalo kesk
jäsen Mia Laiho kok
jäsen Mats Löfström r
jäsen Jari Myllykoski vas
jäsen Jani Mäkelä ps
jäsen Jari Ronkainen ps
jäsen Satu Taavitsainen sd
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Ari Torniainen kesk
jäsen Sofia Vikman kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula